

อาสาสมัครสหกรณ์

ความเป็นมาของอาสาสมัครสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายที่ต้องการให้งานอาสาสมัครเกษตรเกิดการบูรณาการ และมีการเกื้อหนุนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงในการทำงาน จึงได้ออกระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครยุวเกษตร พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้หน่วยงานถือปฏิบัติ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติงานอาสาสมัครเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับอาสาสมัครเกษตรประเภทต่าง ๆ ปัจจุบันระเบียบที่ถือใช้เป็น “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓”

โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ประเภทคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ กำหนดให้อาสาสมัครเกษตรมี ๑๗ ประเภท ได้แก่ อาสาสมัครเกษตรและสหกรณ์ อาสาสมัครฝนหลวง ครูบัญชีอาสา ประมงอาสา อาสาปศุสัตว์ หมอดินอาสา เกษตรหมู่บ้าน **อาสาสมัครสหกรณ์** อาสาสมัครชลประทาน เศรษฐกิจการเกษตรอาสา อาสาสมัครปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ชาวนาอาสา ครูยางอาสา สารวัตรเกษตรอาสา Q อาสา หม่อนไหมอาสา และอาสาสมัครเกษตรประเภทอื่น ตามที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตรกำหนด โดยในส่วนของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบการบริหารงาน “อาสาสมัครสหกรณ์” ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์มีภารกิจสำคัญ ในด้านการเผยแพร่ความรู้ โดยเฉพาะความรู้ในเรื่องการสหกรณ์ให้แก่สมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ให้มีความรู้ ความเข้าใจถึงหลักการสหกรณ์ อุดมการณ์สหกรณ์ วิธีการแบบสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาระบบสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง ดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การทำให้สมาชิกสหกรณ์มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การจัดให้มีอาสาสมัครเกษตรประเภทอาสาสมัครสหกรณ์ จึงเป็นตัวแทนเกษตรกรผู้ซึ่งมีความสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำการขับเคลื่อนงานด้านการสหกรณ์ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างดีเยี่ยม พร้อมทั้งยังเป็นผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลืองานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ อาทิเช่น การประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การสหกรณ์ การประชาสัมพันธ์งานด้านการสหกรณ์ การเป็นผู้ส่งต่อหรือเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการสหกรณ์ได้อย่างทันสถานการณ์ และการให้ความรู้ด้านการสหกรณ์แก่เกษตรกร/ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของอาสาสมัครสหกรณ์

ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยการบริหารงานอาสาสมัครเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่องประเภท คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขึ้นทะเบียนอาสาสมัครเกษตร และอาสาสมัครเกษตรกิตติมศักดิ์ ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

อาสาสมัครสหกรณ์ หมายถึง อาสาสมัครเกษตรที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรด้านการสหกรณ์ และช่วยเหลืองานของกรมส่งเสริมสหกรณ์

ทั้งนี้ ให้อาสาสมัครสหกรณ์ ซึ่งเป็นอาสาสมัครเกษตรประเภทหนึ่งในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามภารกิจหลักของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ **ต้องขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครเกษตรในระบบ asa-center.doae.go.th ด้วย** (ซึ่งระบบดังกล่าวนี้เป็นระบบที่จัดทำขึ้นโดยกรมส่งเสริมการเกษตรและเป็นหน่วยงานหลักในการเก็บข้อมูลอาสาสมัครเกษตรในภาพรวมของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์)

สัญลักษณ์ของอาสาสมัครสหกรณ์

ความหมาย

- **สองมืออุ้ม** หมายถึง การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการขับเคลื่อนโครงการอาสาสมัครสหกรณ์
- **ตรากรมส่งเสริมสหกรณ์** หมายถึง การขับเคลื่อนโครงการอาสาสมัครสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นที่เล็งใจให้กับอาสาสมัครสหกรณ์ ในด้านความรู้ และอื่นๆ ที่จำเป็นในการทำงาน
- **สามเหลี่ยม** หมายถึง การให้ความสำคัญกับพี่น้องประชาชนเกษตรกรเป็นหลักให้ความรู้ในสิ่งที่พวกเขาต้องการ เพื่อจะตอบสนองความต้องการของพี่น้องประชาชนเกษตรกรในทั่วทุกภูมิภาคในประเทศ
- **ข้อความ “อาสาสมัครสหกรณ์”** หมายถึง บุคลากรที่จะคอยสนับสนุนขับเคลื่อนภารกิจให้ความรู้เกี่ยวกับด้านสหกรณ์ ให้กับประชาชนทั่วประเทศไทย

คุณสมบัติของอาสาสมัครสหกรณ์

เพื่อให้สอดคล้องกับคุณสมบัติของอาสาสมัครเกษตร และภารกิจของสหกรณ์ จึงได้กำหนดคุณสมบัติของอาสาสมัครสหกรณ์ไว้ ดังต่อไปนี้

- ๑) เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย
- ๒) บรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย
- ๓) มีความรู้ ความสามารถ เกี่ยวกับด้านการสหกรณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสหกรณ์และสังคม
- ๔) มีภูมิลำเนาในพื้นที่ที่สมัครเป็นอาสาสมัครสหกรณ์
- ๕) เป็นกรรมการ ประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม สมาชิกชั้นนำ ฝ่ายจัดการของสหกรณ์
- ๖) เป็นผู้มีความสมัครใจ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอาสาสมัครสหกรณ์
- ๗) เป็นผู้มีความสามารถในการอ่านออก เขียนได้
- ๘) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความเสียสละ บำเพ็ญตนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
- ๙) เป็นผู้ที่มีความสนใจ ตั้งใจที่จะปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ของอาสาสมัครสหกรณ์ และมีจิตอาสา

บทบาทและหน้าที่ของอาสาสมัครสหกรณ์

เมื่อผู้สมัครมีคุณสมบัติได้ผ่านขบวนการขึ้นทะเบียนเข้าเป็นอาสาสมัครสหกรณ์ จะต้องผ่านขั้นตอนการอบรม และการประชุมต่าง ๆ เพื่อให้ทราบถึงความจำเป็นและความสำคัญในการดำเนินงานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ซึ่งรายละเอียดการอบรมต่าง ๆ นั้น ทางกรมส่งเสริมสหกรณ์จะจัดการอบรม พบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งชี้แจงนโยบายการดำเนินงานตามภารกิจของกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้แก่อาสาสมัครสหกรณ์ ทราบเป็นระยะ เพื่อให้การทำงานร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์และอาสาสมัครสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองนโยบายจากทางราชการได้ทันต่อสถานการณ์

อาสาสมัครสหกรณ์ มีบทบาทและหน้าที่ต่อการพัฒนาการเกษตรและการสนับสนุนการปฏิบัติงานของทางราชการได้เป็นอย่างดี ซึ่งบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของอาสาสมัครสหกรณ์ มีดังต่อไปนี้

๑) ประชาสัมพันธ์กิจกรรมหรือโครงการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และของสหกรณ์ให้สมาชิกและประชาชน ในหมู่บ้านหรือชุมชนเข้าร่วมกิจกรรม รวมทั้งให้ข้อมูลและแจ้งเตือนภัยธรรมชาติแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) ประสานงาน ช่วยเหลือ และให้ข้อเสนอแนะแก่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและการสหกรณ์ ของเกษตรกรในหมู่บ้าน หรือชุมชนนั้น

๓) ถ่ายทอดความรู้ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาด้านการเกษตรและด้านการสหกรณ์

๔) ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ เกษตรกร ชุมชน หรือตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ รวมทั้งหน่วยงานอื่นขอความช่วยเหลือ

๕) ปฏิบัติหน้าที่ตามสายงานตำแหน่งในสหกรณ์ต้นสังกัด และตามที่สหกรณ์มอบหมาย

บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสหกรณ์ดังกล่าว สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่กรรมการ ประธานกลุ่ม เลขาธิการหรือสมาชิกชั้นนำอยู่แล้ว หากสหกรณ์สนับสนุนงานอาสาสมัครสหกรณ์จึงเท่ากับเป็นการพัฒนาบทบาทผู้นำให้เข้ามาช่วยพัฒนางานสหกรณ์ได้มากขึ้น

สิทธิประโยชน์ของอาสาสมัครสหกรณ์

ผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนเป็นอาสาสมัครสหกรณ์ จะมีสิทธิประโยชน์ ดังนี้

๑) มีบัตรประจำตัวอาสาสมัครสหกรณ์

๒) มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓) มีสิทธิ์ได้รับคัดเลือกเป็นผู้เข้าร่วมการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและกระบวนการเรียนรู้ด้านการพัฒนาการเกษตร การสหกรณ์ และดูงานตามที่หน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดขึ้น

๔) อาสาสมัครสหกรณ์ที่มีผลงานดีเด่นซึ่งผ่านการคัดเลือกจะได้รับการประดับเครื่องหมายหรือประกาศเกียรติคุณหรือเงินทุนสนับสนุนกิจกรรมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด

๕) มีสิทธิ์ได้รับคัดเลือกเป็นอาสาสมัครหมู่บ้าน (อกม.)

๖) ได้รับสิทธิประโยชน์อื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายอาสาสมัครเกษตร กำหนด

หมายเหตุ : หากประเมินผลแล้ว อาสาสมัครสหกรณ์สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขับเคลื่อนภารกิจสหกรณ์ได้อย่างเห็นผลเป็นรูปธรรม สำนักพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีจะขอตั้งงบประมาณสำหรับสนับสนุนกิจกรรมอาสาสมัครสหกรณ์ต่อไป

